

Sillamäe keemiaveoste terminaali ehitusprojekt keskkonnamõju hindamise

PROGRAMM.

Keskkonnamõju hindamise objekt

Keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) viiakse läbi Sillamäe sadama territooriumile kavandatava keemiaveoste (vedela ammoniaagi ja vedelate ammooniumväetiste) terminaali ehitusprojektile. Hindamise aluseks on AS ETP Grupp koostatud terminaali ehitusprojekt eelprojekti staadiumis (töö nr 1575, 2006.a.).

Kavandatav tegevus ja selle reaalsed alternatiivsed võimalused

AS BCT kavatseb rajada Sillamäele mahutipargi 2 x 30 000 tonni vedela ammoniaagi ja 3 x 20 000 tonni vedelväetiste ladustamiseks. Kavandatava terminaali asukohaks on Sillamäe sadama detailplaneeringu alusel valitud ca 12,5 ha suurune maa-ala sadama loodeosa tööstuspiirkonnas Lääne teel (krunt nr. 207).

Objekti ehitamise eesmärk on Venemaalt transporditava vedela ammoniaagi ja vedelate väetiste transiitvedu läbi Sillamäe sadama. Terminaalis toimub vedela ammoniaagi ja vedelate karbamiid-ammooniumväetiste mahalaadimine raudteesisternidest mahutitesse, hoiustamine ja laadimine tankeritele. Terminaali kavandatav aastane käive on 1 000 000 tonni vedelat ammoniaaki ja 500 000 tonni karbamiid-ammooniumnitraati, töötatakse 360 päeva aastas.

Ammoniaagi ja ammooniumnitraadi käitluskogused ületavad Majandus – ja kommunikatsiooniministri määruses *Kemikaali ohtlikkuse alammäär ja ohtliku kemikaali känniskogus ning suurõnnetuse ohuga ettevõtte ohtlikkuse kategooria ja ohtliku ettevõtte määratlemise kord* (RTL, 30.06.2005, 72, 994) sätestatud känniskogused, seega kuulub kavandatav ammoniaagi ja vedelate väetiste terminal A või B kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtete hulka.

Ettevõtjal tuleb lähtuda siseministri 12. mai 2003. a määruses nr 55 „*Ohtliku ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte teabelehe, ohutusaruande ja hädaolukorra lahendamise plaanide koostamise ja esitamise kord ning suurõnnetuse ohuga ettevõtete loetelu pidamine*“ (RTL 2003, 61, 874; 2005, 79, 1107) sätestatust.

Teabelehe, riskianalüüsi ja hädaolukorra lahendamise plaani koostamine ja nendele kehtestatud nõuded tulenevad *Kemikaaliseaduse* alusel koostatud määrustest ning ettevõttel tuleb nende nõuetega arvestada tegevusloa taotlemisel ja saamisel. Samas mainitud dokumentide olemasolu või puudumine ei puuduta keskkonnamõju hindamise läbiviimist.

KMH käigus käsitletakse terminaali rajamise reaalseid alternatiivseid võimalusi (ka 0-alternatiivi), keskkonnamõjude leevendamise vajadusest tulenevaid alternatiive ja kavandatava tegevuse parima võimaliku tehnika ja tehnoloogia tasemega võrdlemist ning sellest tulenevaid võimalikke reaalseid alternatiive.

Hindamismetoodika kirjeldus

KMH läbiviimine ja avalikustamine toimub vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses* ja *Haldusmenetluse seaduses* sätestatud nõuetele.

KMH protsessis kasutatakse nii subjektiivset kogemuslikku (KMH ekspertgrupi arvamus) kui objektiivset hindamist (uuringute, modelleerimiste jms tulemused). Kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt mõõdetavad mõjud integreeritakse ühisesse mõjuhinnangusse.

Keskkonnamõju hindamisel analüüsitakse mõjuala keskkonnataluvust, mille juures võetakse arvesse üldtunnustatud keskkonnamõju hindamise alaseid teadmisi ning keskkonna-seadusandluse nõudeid.

Hindamise käigus kirjeldatakse hindamise objekti mõjuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimusi, kavandatud tegevuse iseloomu ja selle võimalikke tagajärgi keskkonnale kaasaarvatud võimalikku kumulatiivset mõju.

Keskkonnamõju hindamise kriteeriumitena kasutatakse Eesti Vabariigi seadusandlusest tulenevaid nõudeid, millega on määratud ka kõikide reostuskomponentide piir ja sihtarvud. Seadusandluses sätestatud normidest kinnipidamine tagab nii looduskeskkonna kui rahvatervise hea seisundi säilimise.

Kavandatava tegevusega seotud parima võimaliku tehnika taseme hindamiseks kasutatakse Euroopa Liidu parima võimaliku tehnika juhendit:

“Large Volume Inorganic Chemicals – Ammonia, Acids and Fertilisers Industry. Working Draft BREF”

Ohu- ja keskkonnariskide hindamisel võetakse aluseks keemiakandidaat Jaak Arro koostatud ammoniaagiterminaali riskihindamine.

KMH ekspertgrupp kasutab aruande koostamisel varasemaid Sillamäe sadama selle piirkonna ja sinna kavandatud terminaali kohta tehtud keskkonnamõju hinnanguid, uuringuid ja modelleerimisi.

Keskkonnamõju hindamise ulatus

Keemiaveoste terminaali rajamise ja opereerimise oluline mõjuala selgub keskkonnamõju hindamise käigus. Eeldatav mõjuala jääb Sillamäe linna tööstustsooni piiridesse.

Kavandatava tegevuse elluviimisega eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju analüüs

Keemiaveoste terminaali rajamise ja opereerimise võimalikud mõjutatavad keskkonnaelemendid on välisõhk, pinnas, avarii korral tankeri laadimisel merekeskkond. Mõju inimeste tervisele ja heaolule võib avalduda mürataseme tõusu ja ohuriskide suurenemise tagajärjel.

KMH programmi koostamise ja avalikustamise käigus on üldsusel võimalus teha ettepanekuid keskkonnaelementide ja nende mõju hindamise lisamiseks KMH programmi.

KMH käigus käsitletakse

- 1) kavandatava tegevuse eesmärki ja vajadust;
- 2) kavandatavat tegevust ja selle reaalseid alternatiivseid võimalusi (sh. 0-alternatiiv);
- 3) kavandatavast tegevusest ja selle reaalistest alternatiivsetest võimalustest eeldatavalt mõjutatavat keskkonda ning selle seisundit;
- 4) loodusvarade kasutamise otstarbekust;
- 5) kavandatava tegevuse ja selle alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasnevat mõju (sh. kumulatiivset mõju) keskkonnaseisundile: pinnasele, merekeskkonnale, õhu kvaliteedile ja inimese tervisele, heaolule, varale;
- 6) hinnang jäätmetekkele ja –käitlusele;
- 7) kavandatud tegevuse võrdlus parima võimaliku tehnika (PVT) kirjeldusega;

8) kaasneva negatiivse keskkonnamõju vältimise või minimeerimise meetmeid ning nende kasutamise eeldatavat efektiivsust;

9) seireprogrammi rakendamise vajadust;

10) avalikkuse kaasamist keskkonnamõju hindamise programmi ja aruande avalikule arutelule.

KMH aruanne koostatakse mahus, mis vastab *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* § 20 nõuetele.

Keskkonnamõju hindamise läbiviijad

Arendaja: AS BCT
Ahtri 12 - 508, 10151 Tallinn
Kontaktisik: juhatuse liige Aleksandr Volohhonski;
tel 626 1099
e-post: bct@bct.ee

KMH ekspert: OÜ E-Konsult
Aadress: Laki 12 A-501, Tallinn
Tel.: 655 0033
e-post: admin@ekonsult.ee

Töörühma koosseis: Lembit Linnupõld – ehitusinsener (tegevuslitsents KMH0010);
Karin Juhat – keemik (tegevuslitsents KMH0012);
Margus Kört – õhusaasteekspert (tegevuslitsents KMH0060);
Jaak Arro – keemiakandidaat kütuste alal, keskkonnariskide spetsialist;
Laur Linnupõld- keskkonnaspetsialist (tegevuslitsents KMH 0117);
Aide Kaar – keskkonnaspetsialist.

08.01.2007.a.

Programmi koostasid:

Lembit Linnupõld
Tegevuslitsents KMH0010

Karin Juhat
Tegevuslitsents KMH 0012

KMH protsessi seadusjärgne

AJAKAVA

Toimingu kirjeldus	Seadusega sätestatud ajapiirangud
<i>arendaja</i> esitab <i>otsustajale</i> taotlusloa ja <i>otsustaja</i> otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise	14 päeva jooksul taotlusloa saamisest. Vastav teadaa avaldatakse Ametlikes Teadaannetes <i>otsustaja</i> poolt <i>arendaja</i> kulul
peale algatamise otsust koostab <i>ekspert</i> koos <i>arendajaga</i> KMH programmi ja esitab selle <i>otsustajale</i>	töö tegemiseks vajaliku aja jooksul
<i>otsustaja</i> teatab <i>arendaja</i> kulul KMH programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust	14 päeva jooksul alates KMH programmi saamisest
<i>arendaja</i> korraldab programmi arutelu avaliku koosoleku	mitte varem kui 14 päeva peale vastava teate ilmumise Ametlikes Teadaannetes ja ühes üleriigilise levikuga ühes kohaliku või maakondliku levikuga ajalehes
<i>ekspert</i> täiendab vajadusel KMH programmi	töö tegemiseks vajaliku aja jooksul
<i>arendaja</i> esitab programmi <i>järelevalvajale</i> heakskiitmiseks	töö tegemiseks vajaliku aja jooksul
<i>järelevaataja</i> teeb otsuse esitatud KMH programmi heakskiitmisest või heakskiitmata jätmisest	30 päeva jooksul alates KMH programmi saamisest
<i>järelevaataja</i> teatab <i>arendaja</i> kulul KMH programmi heakskiitmise või heakskiitmata jätmise otsuse tegemisest	14 päeva jooksul alates otsuse tegemisest Ametlikes Teadaannetes
<i>ekspert</i> koostab KMH aruande	töö tegemiseks vajaliku aja jooksul
<i>arendaja</i> esitab KMH aruande <i>otsustajale</i>	mitte rohkem, kui kahe aasta jooksul programmi heakskiitmisest arvates
<i>otsustaja</i> teatab <i>arendaja</i> kulul KMH aruande avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust	14 päeva jooksul alates KMH aruande saamisest
<i>arendaja</i> korraldab KMH aruande arutelu avaliku koosoleku	mitte varem kui 14 päeva peale vastava teate ilmumise Ametlikes Teadaannetes ja ühes üleriigilise levikuga ühes kohaliku või maakondliku levikuga ajalehes
<i>ekspert</i> täiendab vajadusel KMH aruannet	töö tegemiseks vajaliku aja jooksul
<i>arendaja</i> esitab KMH aruande kahes eksemplaris <i>järelevaatajale</i> heakskiitmiseks ja keskkonnanõuete seadmiseks	töö tegemiseks vajaliku aja jooksul
<i>järelevaataja</i> teeb otsuse KMH aruande heakskiitmisest või heakskiitmata jätmisest	30 päeva jooksul alates KMH aruande saamisest
<i>järelevalvaja</i> teatab <i>arendaja</i> kulul KMH aruande heakskiitmise või heakskiitmata jätmise otsuse tegemisest	14 päeva jooksul otsuse tegemisest Ametlikes Teadaannetes

08.01.2007.a.

Ajakava koostas: Karin Juhat
 tegevuslitsents KMH0012